

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

BDP

Sayı: 31
Tarih: 12-01-2010

10/576

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İlköğretimde okula devam edemeyen öğrencilerin sorunlarının tespit edilerek, gerekli önlemlerin alınması amacıyla, Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 12.01.2010

1-M. NURİ YAMAN	MUŞ
2-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
3-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
4-EMİNE AYNA	MARDİN
5-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
6-AYLA AKAT ATA	BATMAN
7-BENĞİ YILDIZ	BATMAN
8-FATMA KURTULAN	VAN
9-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
10-HAMİT GEYLANİ	HAKKARİ
11-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	İĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SIRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

İlköğretim; kadın erkek tüm yurttaşların beden, zihin, duygu ve ahlâk bakımından gelişmelerine hizmet eden temel eğitim ve öğretim aşamasıdır.

İlköğretim sadece ortaöğretime öğrenci hazırlayan bir öğrenim basamağı değildir. Aynı zamanda bireyi yaşama hazırlar. Bir yurttaşın gerektiğinde tek başına yaşamını sürdürebilmesi, mutlu olabilmesi, hatta toplumsal kalkınmaya katkıda bulunabilmesi için bilmesi gerekenlerin öğrenildiği/öğretildiği bir öğrenim basamağıdır.

Bize yaşam boyu gerekli olan bilgi ve becerilerin temeli ilköğretimde atılır. İlköğretim, uygar bir yaşam için; okuma yazma, okuduğunu anlama, ana dilini iyi ve doğru kullanma, temel matematik işlemlerini yapabilme, yakın çevreyi tanıma, toplumsal yaşam kurallarını öğrenme ve öğrenme isteği yaratmak için yapılır.

222 sayılı “İlköğretim ve Eğitim” yasasına göre ilköğretim, 6–14 yaş grubundaki tüm yurttaşlar için zorunlu ve devlet okullarında parasızdır. Fakat çeşitli nedenlerden dolayı 6–14 yaş grubundaki tüm yurttaşlara parasız sunulmak zorunda olunan ilköğretim hakkından bütün çocuklar yararlanamamaktadır.

Diğer bir deyişle, ilköğretimde %100 okullaşma oranına ulaşılamamaktadır. Eğitimin en önde gelen sorunlarından birisi olan okullaşma sorunu, hala çözülmemiştir. Türkiye’de okullaşma oranları kentlerden kırsala, batıdan doğuya doğru düşüş göstermektedir. Türkiye’de köyde ya da şehirde yaşamak eğitim hakkına erişimi önemli ölçüde farklılaştırmaktadır. Bu nedenle okullaşma oranlarını değerlendirirken köylerde ve şehirlerde yaşayan nüfusun eğitim düzeyinin dikkate alınması gerekir. Bu açıdan bakıldığında, özellikle kız çocuklarının okullaşmasında hala ciddi sorunlar yaşandığı görülmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığının yayınladığı 2008–2009 “Milli Eğitim İstatistikleri”nde 2009 yılında ilköğretim de okullaşma oranının erkek öğrenciler için %96,99 kız öğrenciler için %95,97, toplamda ise % 95,97 olduğu anlaşılmaktadır. 2009 yılında okul çağında olduğu halde eğitim-öğretime devam etmeyen yaklaşık yarım milyon öğrenci bulunmaktadır. 2010 mali yılı performans programınızda belirlenen hedefleriniz arasında ilköğretimde %100 okullaşma oranı sağlanacağını belirtilmiştir. Fakat yıllardır aynı hedef dile getirilmekte bir türlü okullaşma oranı %100’e ulaşmamaktadır.

Anayasanın 42. maddesine göre “kimse eğitim ve öğretim hakkında yoksun bırakılamaz.” “İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır” hükümleri yer almasına karşın;

ailelerin gelir seviyelerinin düşüklüğü, çocukların çalışmak zorunda bırakılması, devletin yeterli kaynağı ayırmaması ve gerekli yatırımları zamanında yapılmaması gibi nedenlerle bu çocuklar eğitim-öğretim hakkında yoksun kalmaktadır.

İlköğretimde **%100** okullaşma hedefine ulaşma her şeyden önce sayıları yaklaşık yarım milyonu bulan öğrencilerin eğitim-öğretimden yoksun kalmalarının nedenlerinin doğru ve gerçekçi analizlerle ortaya koyulduktan sonra çözüm önerileri geliştirilmesi ile mümkündür. Bu gerekçe çerçevesinde, ilköğretimde okula devam edemeyen öğrencilerin sorunlarının tespit edilerek, gerekli önlemlerin alınması amacıyla **“Meclis Araştırması”** açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.